Ч. 214 Субота 26 вересня (8 жовтня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Новий міністер торговлї бар. Діпавлї. — З клюбу християньско-славяньско-народного. — Повстане Індиян в Сполучених Державах. — Ситуация в Пекінї.

На вчерашнім засіданю палати послів вела ся дальша дебата над предложенями угодовими. Промавляв один ґенеральний бесідник пос. Фурніє против угоди. Предложеня угодові передано відтак комісиї, котра після внесеня пос. Яворского має складати ся з 48 членів. Єсть се новий доказ, що обструкциї вже нема в палатї і опозиция ослабла; она, як звістно, домагала ся, шоби комісия складала ся з 60 членів.

По залагодженю сеї справи приступлено до першого читаня проєкту закона о реґуляциї платнї служби державної. В справі сій промавляли посли Прохаска, Шікер і Айзеле. Мін. Кайцль зазначив що предложеня правительства поліпшають значно долю слуг державних. В теперішнім предложеню установлено найменший степень платнї на 400 зр. а найбільший на 700 зр., крім того установлено значно користнїйші додатки активальні. Теперішне предложене признає також додатки з титулу віку для слуг державних всіх катеґорий. Видаток, якого вимагають нові предложеня виносить 3 і пів міліона.

На внесене пос. Поммера ухвалила палата передати предложене правительства в справі платнї слуг державних комісиї, котра має до 14 днів здати з него справу. По сім перервано засідане, а по перерві ухвалено кілька пильних внесень в справі помочи державної для громад потерпівших від землетрясеня і граду.

На початку засіданя предложив ще мін. Кайцль проект закона о вибиваню стемплів з погрудєм бл. п. Цїсаревої, а пос. Вельоґейский інтерпелював міністра зелїзниць, коли будуть заведені поспішні поїзди товарові для перевозу безрог за границю.

На вчерашнім засіданю палати послів явив ся був також бувший міністер торговлї Бернрайтер але вже лиш в характері посла. Єго місце в кабінетї заняв бар. Діпавлї, чоловік лїт 54, властитель маєтности Кальтерн в Тироли, найвиднїйший член клерикальної партиї. Бар. Діпавлї служив давнїйше в австрийскім а опісля в папскім войску. За Гогенварта зачав він брати участь в житю політичнім. В Радї державній належав бар. Діпавлї первістно до клюбу Гогенварта, з котрого виступив був і вступив до клюбу Ліхтенштайна. Пізнїйше вернув знову до клюбу Гогенварта а в 1895 р. виступив знову і оснував католицку партию людову, котрої проводирем позіставав аж до послїдних днів.

З Відня доносять, що межи правительством а християньско-славяньско-народним або т. зв. полудневo-славяньским клюбом, до котрого належать також Русини, прийшло вже до порозуміня. Правительство мало вже увзгляднити деякі важні жаданя Русинів, а що-до инших жадань то ведуть ся ще переговори.

На вчерашнім засіданю австрийскої депутациї квотової, на котрій були також президент міністрів ґр. Тун і міністер Кайцль, поставив референт Бер внесене, щоби квота угорска виносила 38 проц. Внесене се ухвалено одноголосно, а відтак вибрано комітет з сімох, до котрого увійшли Бер, Думба, Форшт, Яворский, Менґер, Швеґль і Шенборн.

Сполучені Держави мають тепер війну дома. В удільній державі Мінесота 30 миль від Валькер зворохибили ся Індияни і прийшло вже межи ними а войском Сполучених Держав до великої битви. Після телеґрами, яку одержав „World“ в Ню-Йорку Індияни убили ґен. Бакона і 100 єго людий. З Вашінґтону зажадано на поміч 5000 войска.

В Пекінї також щось недобре. Висланє чужого войска до хіньскої столицї викликало в тамошних кругах урядових велике невдоволенє. Три найзнатнїйші члени Цунґ-лї-ямену (уряду для справ заграничних) ходили до амбасадорів і просили, щоби відкликано приказ висиланя чужого войска до Пекіну, і вказували на то, що присутність чужого войска може зворохобити жителїв міста. В послїдних днях були тут ще напади Хінців на Европейців, але їм не приписують великого значіня. Має бути видана проклямация, що кождий Хінець, котрий би напастував Европейця, буде караний смертию. Амбасадори подали до відомости Цунґлї-ямену, що сподївають ся всякого улекшеня для транспорту войска і жадають на то призначеня окремих поїздів.

Новинки.

Львів дня 7-го жовтня 1898.

— **Рускі паралєльки при ґімназиї в Тернополи.** В наслїдок телеґрафічного розпорядженя Є. Ексц. п. Міністра Віроісповідань і Просьвіти з а-

3)

ЯКОВ БАЧІ.

Угорско-босаньске оповіданє Делїго.

(Переклад з німецкого).

(Дальше).

Тоту розмову лиш они оба розуміли, але Ґабро пояснив зараз єї значінє і другим.

— Буде тому вже яких двайцять лїт — правда, Саму? — Тогди був Ізак-беґ капітаном в Саренградї [1]), над Дунаєм. (Чорт би єму єго кости обгризав — замуркотїв Саму, а другі потакнули єму на то). Нїхто так не допік гайдукам як він. З мого молодшого брата казав живцем шкіру здоймити, Самувого батька велїв чвертувати, а вже найпоганїйше обійшов ся з батьком бідного Якова. (Де лиш той Яков перебуває? — перебили єму другі. Не журіть ся, вже він дасть собі раду з тими поганцями!). Він упхав єго в бочку, набиту раз коло разу довгими цьвягами, та казав ним доти качати, доки він аж не згинув.

Гайдуки слухали байдужно, яким то лютим катом був той Ізак-беґ.

— Ну, але прийшла й єму послїдна година. З паном Іваном Дердейом (негай з Богом спочиває; той пес не Бехрам з Пятицерков казав єго перед трома роками повісити), отже з ним напали ми на Саренґрад і зловили беґа.

— Та й що з ним зробили? — спитали зацікавлені.

— Саму, кажу ти; ти знаєш ліпше.

Саму став відтак розповідати все подрібно, як було, як они насамперед вирвали беґови всї зуби.

— А він мав довгу бороду, таку, як онта груба хмара, видите єї? — відтак виривали ми єму волос за волосом, що аж він так вив, як той вовк в очеретї.

— А відтак?

— Відтак поломили ми єму всї кости.

Гайдукам аж очи засьвітили ся з радости, коли довідали ся про таку месть; сказали на то лиш: А чому-ж живцем не дерли з него пасів?

Саму додав тимчасом, що то за кождий раз злий знак, коли він видить таку хмару як беґова борода. Відтак всї замовкли, лиш поправлянє ватри переривало тишину. Пізнїйше стали собі знов розповідати, як то Бог сотворив сьвіт яко велику стайню, в котрій всї народи мали бути лиш фірманами; коли прийшла черга на Мадярів, то їх проводир випросив собі грубе бичиско а до того добрі батоги. Тото бичиско, то Дунай, а батоги, то Тиса, Драва і Сава.

— Два батоги відорвали ся, але бичиско і спорний кусень Тиси то ще наші — сказав старий Ґабро дуже мудро; а відтак як би на то, щоби потвердити науку сего порівнаня, сплюнув з цїлої сили на погасаючу вже грань.

Було вже по півночи, коли всїх їх сон зморив; наконець захропіли всї в один голос, а коли перше сьвітло показало ся на всходї, побачили лиш купу витертих дольманів, зпід котрих виглядало тут і там якесь опалене, гнївливе лице. Лиш конї пасли ся і вартовий не спав.

Так минуло може пів години. Від сторони села почулись дзвіночки череди, а тут і там якийсь простодушний кметь — так називав сербским словом навіть турецкий пан свого підданого — протирав собі заспані очи, і брав ся лїниво до роботи. Нараз десь далеко завив якийсь вовк; бодай почув ся такий голос. Гайдук, що стояв на вартї, кинув ся, як би грім в него вдарив, притягнув відтак конї арканом до себе і голосним свистом побудив товаришів. Гайдуки посхоплювали ся один за другим, лиш старого Саму треба було аж в бік штуркнути, щоби встав. За кілька хвиль опісля сиділи вже всї на конях і чекали, що дальше буде. А всї гайдуки, бачите, давали собі знак витєм вовка, підчас коли турецкі мародери перекликували ся довго витяганим „Ог — ао — ог“. Незадовго по тім появив ся якийсь чоловік, що їхав обережно, і они на свою велику радість пізнали, що то їх вірний товариш Яков Бачі.

[1]) Саренград — місто над Дунаєм, в давнім пограничу войсковім або в т. зв. Сирмії.

рядила ц. к. краева Рада шкільна в ц. к. ґімназиї в Тернополи відкрите паралельки з руским язиком викладовим в першій клясі.

— **Є. В. Цісар** затвердив вибір о. Корн. Мандичевского, гр. кат. пароха в Надвірній, на презеса, а п. Гр. Глуховского, властителя Камінної, на заступника презеса ради повітової в Надвірній.

— **Перенесеня.** Мініістерство торговлї перенесло на власну просьбу почтового офіцияла Ів. Віттренса з Відня до Ланьцута, а ц. к. Дирекция почт і телеґрафів Генр. Гогенавера асистента почтового з Ланьцута до Тернополя.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пініньский виїхав до Стрия на люстрацию тамошного ц. к. староства.

— **Торжественне отворене** року шкільного на львівскім університетї відбуде ся в пятницю дня 14 с. м. Богослужене відправить ся як звичайно в лат. церкві сьв. Николая, о годинї 9-ій рано, а відтак розпічне ся в університетскій авли торжество інавґурацийне. Отворить его інавґурацийною промовою ректор др. Генр. Кадий, по чім проф. др. Болоз-Антоневич виголосить відчит на тему: „Загадочний храм Леонарда да Вінчі.“ Вступ для публики вільний.

— **З львівскої архієпархії.** До гр. кат. духовної семинариї на І. рік з львів. архієп. приняті: Ів. Бачиньский, Сим. Гаврилюк, Лев Гутковский, Андр. Дубицкий, Роман Борис Копистяньский, Євг. Крижановский, Волод. Куниньский, Ник. Куницкий, Ромуальд Сельский, Ів. Чарториньский, Пав. Чехут, Юл. Фациевич і Ів. Крохмалюк. — Сотрудництва дістали оо.: Мих. Горчиньский з Болотнї в Нараєві і Ігн. Глїбовицкий з Підкаменя в Підмихайлю; Яросл. Мандичевский прив. сотр. в Зарваници систем. сотрудництво тамже.— В Колеґії гр. рускій в Римі опорожнені два місця з речинцем до 20 жовтня 1898. — Друге сотрудництво при церкви сьв. Успенія П. Бог. у Львові дістав о. Роман Красицкий сотрудник з Дернова, а перше дотеперішний другий сотрудник о. Ів. Давидович. — Ордин. шкіль. комісарем для деканата бобрецкого іменований о. дек. Ін. Штогрин із Стрілок. — Декрети на провіз. катихитів дістали оо.: Конст. Аримович, парох церкви сьв. ап. Петра і Павла у Львові, при школї ім. Зимоpовича на Пасіках; Ів. Дивидович, сотр. при церкви Успеньскій, при школї женьскій ім. Пирамовича; Григ. Прешляк, був. завідатель парохії сьв. ап. Петра і Павла, при школах ім. Шашкевича і сьв. Антонія; Григ. Хомишин, префект дух. семинариї, при школї ім. сьв. Софії; а о. Ярема, віцеректор дух. семинариї, при висшій школї виділовій сполученій зі школою Бенедиктинок вірменьских. — До бурси дяківскої приняті: Андр. Веретельник і і Мих. Кизимишин.

— **Конкурс.** Головний Видїл товариства „Просьвіта“ оголошує конкурс в цїли надання одної стипендиї з фундациї бл. п. Франца Фронца, по мисли розпорядженя остатної волї тогож з дня 25 червня 1870 року для убогого молодця обряда гр. кат., учащаючого до низшої ц. к. ґімназиї в Перемишли, з виключенем синів сьвящеників і дяків (після виразне заявленої волї бл. п. фундатора) призначеної в річній квоті 90 зр. а. в. з речинцем до 30 падолиста 1898. Убігаючі ся о сю стипендию мають в тімже речинци внести просьбу, заосмотрену метрикою крещеня, свідоцтвом убожества і шкільним сьвідоцтвом з остатного курсу через Дирекцию ц. к. ґімназиї в Перемишли до Головного Видїлу тов. „Просьвіта у Львові. Стипендия буде виплачувана в двох ратах піврічних по 45 зр. а в. а то в місяцях лютім і липни дотичного року шкільного, за предложенем квіту, удостовіреного через дирекцию ц. ґімназиї в Перемишли і сьвідоцтва шкільного за остатний курс. На всякий случай тратить стипендию ученик, коли укінчить низшу ґімназию в Перемишли або коли перейде перед укінченем тоїже до якої другої ґімназиї або якого другого наукового заведеня.

— **Економічне віче** відбуде ся ві второк, дня 18 жовтня, о 12-ій годинї в полудне, в місточку Войнилові, калуского повіта, в домі п. Николи Самотівки. Віче устроює „Підгірска спілка“ і просить о численну участь. Вписи і складане уділів до Спілки відбудуть ся таки на вічи.

— **В інтересї дяків і дяківских товариств.** Нам прислано кілька днів тому назад відозву в справі фантової льотериї в користь дяківских товариств. Ми виждали умисно, доки ся відозва появить ся в инших часописях і длятого аж нинї поміщаємо еї на иншім місци. Відозва ся, поминувши то, що представляє собою куріозум, на галицкій Руси, може просто зашкодити інтересови дяківских товариств і для того позволимо собі сказати тут кілька слів о ній, тим більше, що ніяка з руских ґазет, мабуть зі звичайної у нас байдужности і загальної засади „не тикати своїх“ та „потакувати своїм“ бодай мовчки все одно, чи то добре, чи зле, не важилась відозвати ся хоч би одним словом критики. А прецї тут розходить ся не о дрібничку, не лиш о самі товариства дяківскі, але о цїлий важний у нас і для нас стан дяківский. Фантова льотерия має приспорити товариствам дяківскім фондів а тим звязати тіснійше з собою і цїлий стан дяківский. Фантова льотерия, то средство, о котре не так легко, коли аж потреба на ню призволеня мінїстерства фінансів. Коли же дістало ся таке призволенє, то і треба відповідно скористати з него. А звістно, що фантова льотерия може лиш тогди дати як найбільший дохід, коли можна призбирати на ню як найбільше фантів і розпродати як найбільше льосів тої льотериї. Фантова льотерия, не то в користь дяків, але хоч би й в користь сьвящеників — се річ чисто сьвітска, і нема не то зовсім ніякої потреби надавати їй якогось характеру церковного, але навіть, по нашій думцї, не годить ся того робити хоч би памятаючи на звістну латиньску приповідку: „Ne misceantur sacra profanis“ — не треба мішати сьвятощів з сьвітскими дїлами. Впрочім се річ, що так скажемо, ґусту — але важнїйше ось що: поставленем услівя, що фанти мусять мати конче характер церковний і визначенем фантовій льотериї ще инших „великих“ цїлий зменшено значінє тої льотериї до того степеня, що легко можна би і без неї обійти ся. Тим способом обмежено не лиш само число фантів, але й людий, охотних купувати льоси тої льотериї на можливо вже найменший кружок, на самих хиба таки дяків і сьвящеників, на кілька („всїх“ — не знаємо чи їх есть тілько, кілько пальців на руках) фірм руских і на самих Русинів. Льотерия яка би не була есть льотериею на то, щоби кождий, хто небудь, Поляк, Німець, Жид, Турок міг грати на ній і щось виграти, а той, що еї держить, щоби щось на ній заробив. В Чехах та на Мораві збирають фонди на будову церков при помочи фантової льотериї, а мимо того, хоч тут розходить ся безпосередно о саму церков, ніхто не жадає від фантів характеру церковного. Льоси тих льотерий купують навіть наші Гуцули в Косівщинї, а лиш нашим дякам не вільно би шукати нїгде инде помочи, лиш поміж Русинами, і то в тіснім кружку тих, що зможуть дати фанти з характером церковним. Але найважнїйша річ: хто буде купувати льоси такої льотериї? А з того прецї має бути дохід для товариств дяківских. Хиба знов ті самі, що дали фанти або бідні церкви. Люди, бачите, людьми; мимо всеї побожности хотів би кождий виграти щось і для себе. Навіть для сьвящеників, навіть для богатших церков льоси такої льотериї не представляли би ніякого інтересу. О сьвітских людях нема вже що й говорити. Словом льотерия під тими услівями хибила би свою цїль. О инших „великих цїлях“, наведених у відозві, не хочемо говорити. То все буйна фантазия, а чи здорова, то самі читателї осудять. Ми знаємо лиш то, що всяка льотерия не має і не може мати иншої цїли як лиш призбиране фондів. Нехай

IV.

Наші гайдуки не були людьми з великим чувством. Свою радість показали тим, що заклїли кілька разів, а відтак спитали его так сердечно, як лиш того дозволяв їх настрій душі по короткім снї, як він ся має.

Яков не розповідав богато, сказав лиш, що пробовав втечи в трох напрямах, але всюди не удало ся. Понад границею за богато башибожуків. Вчера довідав ся він від якогось шинкаря, що він видїв в ночи, як їхала верхом якась громадка людий, отже він, Яков, і здогадав ся, що они мабуть ночують в криївцї дядька Гаврила.

— Такий розумний як его тато — відозвав ся на то дядько Ґабро урадований — того зелїзо не вчіпить ся та ще в нїм і грудка розуму.

— Але біда з нами, братя — сказав Яков. — Ахмед вже нам за плечима. Чауші [2]) пігнали до Дунаю і понесли дісдарови (комендантови кріпости) приказ, щоби нас живцем або й неживими зловив. На наші бідні голови назначено по сто золотих; то пси Іфляки (сербскі і волоскі чиншівники на турецких посїлостях) знають то все дуже добре, а Ґерани над Савою і Дунаєм раді би, щоби ми як найскорше повисли, ратїб з Буди наказав молити ся по церквах, а паша з Буди каже, що з'їсть Ґурц-Іляш (гора Ґерґарда в Будї), скоро не буде міг дерти паси з убийників Бехрама.

— Нехай нею удавить ся, собака — замуркотів Саму.

— То зле — признавали всї. — Що-ж нам тепер діяти дядьку Гавриле? Ви ще з нас всїх маєте найбільше розуму.

— Та розум був би, дїтоньки — сказав старий гайдук але, видко, не конче вірив в ту свою прикмету, яку ему другі приписували.— Кажи ти, Якове, ти прийшов з далека. Отже як ти кажеш, братчику Якове?

— Я нїчого не кажу, дядьку Гавриле, як лиш то, що нас замкнули зі всїх сторін і що нам або іти на перебій або дати ся зловити, чого би я не конче хотів.

— Тілько і ми знаємо, братчику. А ти знаєш сю сторону?

— Як же би не знати, коли знаю? Та же я налазив ся сюди з моєю бідною матїрю, коли тато з другими на Вадгатї ховав ся. Там жили ми, доки аж розбишацтво трохи не протихло, а відтак перекрали ся ми на сю сторону до цїсарского краю. Коли хочете держати ся разом, то найлїпше, поприв'язувати конї тут в гарзаньскій печері, а тимчасом дядько Саму дасть щось перекусити і в ночи підемо в дальшу дорогу. Коли будемо добре намагати, то досьвіта станемо коло Дароча, а звідси вже перевезу чету (громаду) човном на другий бік. В Дорочу маю доброго товариша, той продасть нам наші конї та постарає ся о селяньску одіж.

— Ну то мудре слово — сказав дядько Ґабро.

Та й другі притакнули ему, лиш коний було їм жаль. Але на довге балаканє не було часу, отже замовкли. Яков повів їх відтак до печери, де цїла громадка могла поміститн ся і спала аж до вечера, підчас коли вартовий на дворі уважав на кождий шелест. Дядько Саму показав, що на него можна спустити ся і з'явив ся з товстим поросятком.

Отже повечеряли смачно та й не без того, що з вдякою споглядали на свого добродія. Бідний Яков був зі всїх найбільше змучений і пробудив ся найпізнїйше. Серед насьмішки своїх товаришів обмив ся він в недалекім потоцї а навіть і перехрестив ся, заким сїв живити ся.

Старому Ґаброви така побожність гайдука дуже несподобала ся, але він не сказав анї слова. Лиш Саму не видержав і відозвав ся:

— Хрести ся братчику, кілько хоч, а таки повиснеш на галузи.

— Піде на попа — докинув котрийсь з притиком до побожности Якова.

— Говоріть собі кілько хочете, а я вірю в Бога, мене научила молити ся моя матїр, пером їй земля. Та й як же мала мене виховати як не у вірі в хрест сьвятий? Нехай земля напе ся моеї крови, нехай мене повісять на шибеницн, а віри ніхто менї не вирве з моеї душі.

Ґайдуки вже нїчого не казали, лиш старий Ґабро ще щось відворкував, але вже не так зухвало. Противно відозвав ся сумно:

— Братя, нас не зродила мати до бого-

---

[2]) Чауші — давнїйше окремі урядники, уживані до тайних посольств. Они творили окремий віддїл, зложений з кількасот людий; їх тепер скасовано. Нині значить чауш то само, що у нас фельдвебель.

же інтересовані товариства дяківскі постарають ся завчасу о то, щоби їх льотерия була для них тим, чим повинна бути і щоби ще завчасу направлено той хибний крок, який зроблено відозвою. Хто двох заяців гонить, не зловить ані одного. Льотерия то фінансова операция а яко така не може і не повинна мати ані характеру церковного ані перекидати ся на поля не стоячі з фінансовою операциею в ніякій звязи. В противнім случаю ровминесь і зі своею цїлию і замість зиску готова ще принести страту, а того би ми товариствам дяківскім не бажали. *(К. К.)*.

— **Цїна мяса на Сибіри**. Прибувший із Сибіри до Варшави купець Станислав Сікорский, запевнює, що в Омску коштує пуд найлїпшого волового мяса 80 копійок. Транспорт пересилки мяса (в неклььованім станї) з Омска до Варшави може коштувати найвисше 92 копійок за пуд, отже цїна одного пуда разом з транспортом випадає на 1 рубель 72 копійок, значить: один фунт мяса несповна 5 копійок.

— **Сумна пригода** лучила ся сими днями в Берлинї. Старий купець Шульце лежав недужий і коло него зібрала ся цїла родина, між иншими повінчана перед кількома днями дочка. Нараз запалила ся бензина, що була в комнатї, і кілька осіб стануло в полумінї. Найстарша дочка Шульцого померла з ран, мати єї збожеволїла зі страху, а молода пара і одна чужа панї потерпіли значні попареня. Огонь угасили вскорі сусїди, але з загального заколоту скористав якийсь злодїй, бо украв зпід подушки Шульцого мошонку, в котрій було 215 марок.

— **Помер** Йосиф Ольшаньский, емеритований урядник суду окружного, дня 6 жовтня. в Дрогобичи, в 72-ім роцї житя.

— **Важне для пп. учителїв.** Накладом учителїв округа сокальского вийшов з друку „Розклад матеріялу наукового для науки щоденної і доповняючої для шкіл одно-клясових з язиком викладовим руским“ — котрий набути можна у п. Романа Юрчиньского нар. учителя в Ільковичах почта Сокаль. Цїна примірника з пересилкою 80 кр.

Телеграми.

Віденъ 7 жовтня. Wien. Ztg. оголосила відручне письмо цїсарске именуюче бар. Діпавлїго мінїстром торговлї.

Будапешт 7 жовтня. В комісиї фінансовій висказали ся посли Матлекович, Кольоман, Сель і Геґедїш против заведеня пятикоронових монет або банкнотів на пять корон.

Сант Поль 7 жовтня. Зачувати, що ґен. Бакон зашаньцував ся і поки що має досить амуніциї. Після послїдних вістий згинув лиш один майор і шість вояків, борба веде ся дальше. (Гляди: „Вісти полїтичні“).

Париж 7 жовтня. Радник при трибуналї касацийнім Бард іменований референтом для справи ревізиї процесу Драйфуса.

Переписка зі всїми і для всїх.

М. Ю. в М.: В наслїдок засуду на арешт за якусь провину може писар громадский стратити посаду, але може і не стратити. Се зависить від тих, у котрих він за писаря і котрі як староство і рада повітова можуть вплинути на громаду. Писар громадский не єсть ані урядником державним анї краєвим; его відносини службові до громади суть так сказати би приватної натури. Громада его приймає і громада лиш має право віддалити. Власти полїтичні не мають права іменувати писарів, отже й не можуть їх усувати з посад. Але з другої знов сторони власти полїтичні і автономічні мають преці якийсь надзір над громадами, отже коли би показало ся, що якийсь писар невідповідний з якоїсь причини для громади, що его особа може виставити громаду і єї фонди на якусь небезпечність і шкоду, то річ очевидна, що ті власти можуть вплинути на громаду, щоби она такого писаря або позбула ся, або не приймала. Із сего видите, длячого на Ваше питанє можна і так і так відповісти. Все зависить від того, як на той засуд буде дивити ся рада громадска і верховні власти полїтичні та автономічні. — **М. Д. в Плугові:** 1) Що-до нарисованя пляну, після котрого належалоби лїс рубати, будемо старати ся розвідати; але сумнїваемо ся, чи такий плян дасть ся зробити просто з відбитки з еквівалєнтової мапи. — 2) Що-до крашеня то і в сім трудна річ. Насамперед може бути хиба в тім, що той господар, котрий взяв ся вибивати димки, уживав до того анілїнових красок, котрі легко пускають, відтак не знає він способу, щоби краска добре тримала ся і не пускала. До придержаня краски на полотнї уживають ріжних способів, а іменнно мішають льнянний олій з т. зв. луговим каменем, через що робить ся рід мила, котре коли засхне не розпускає ся у водї і не пускає. До тої мішанини додає ся краски і єї можна підпускати водою. Також байцують насамперед тканину або галуном або друкують насамперед лугом содовим зміїшаним з крохмалем і ґумою, а відтак по тім друкують другий раз якою с и н о ю і н д и ґ о в о ю к р а с кою. До ч е р в о н о ї к р а с к и уживають черчу (кошенїлї), ґлїцерини, води, оксалевої кислоти (квасної соли), цінової соли і ґуми. До ч о р н о ї к р а с к и варять екстракт з кампешового дерева з мукою, додають галуну і лою, а до байцованя уживають ще салїтрокислого окиску зелїза, котрий знов треба окремим до того способом робити. Уживають також: екстракту з кампешового дерева, синого каменя (вітриоль міди), копервасу (вітриоль зелїза), оцтокислого зелїза (оцту, в котрім через довший час добре мочить ся цьвяхи, циндру та всїляке старе зелїзє) і ґуми траґантової. — **М. С. в Мол.:** В послїднім тягненю не витягнений. — **в. Волян. в Остр.:** Не витягнений. — **Ром. Крас. в Пл.:** Невитягнений. — **Ол. Чич. в Хор.:** Невитягнений. — **Ів. Казан. в П.:** Невитягнені.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора К и р и л а К а х н и к е в и ч а, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оголошує: Австро-угорско-росийский звязок зелїзничий. З днем 1 жовтня 1898 увійшла в житє нова тарифа для безпосередного перевозу осіб і пакунків поміж стациями австро-угорскими і росийскими.

Північно-нїмецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною тарифа часть II., зшитка 3. З днем 1 жовтня 1898 увійде в житє додаток IV. до повисшої тарифи.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

угодного житя. Мене неколисала ніяка набіжна; коли гинути, то від зброї а коли щось єсть на тамтім сьвітї, то там пятьдесять Турків буде менї служити.

— Буде з тебе й половину — відозвав ся Саму.

Ґабро глянув гнївливо на сумнїваючого ся товариша, але не відповів нїчого.

Розмова урвала ся, але й їсти не було що. Вина не було, отже понапивали ся води, а відтак один поклав ся тут, другий там та споглядали на зьвіздисте небо; невадовго замкнули ся їм повіки і они позасипляли.

У гайдуків був завсїгди порядок, але на одно они таки забули. Не поставили нового вартового а давгий гадав, що дядько Саму каже преці его змінити, отже ляг спочивати. Сонце зійшло і пригріло а гайдуки спали. Лиш Яков Бачі не міг якось заснути. Він знав, що не спить, але втомлені повіки самі замкнули ся. Єму перед очами бігали то якісь малесенькі обручки, то нїби якісь зьвізди, відтак зачув він якісь голоси, шум трави і якийсь тупіт. Єму здавало ся, нїби він чує, як той башибожук Муйо вишкірившн зуби, сопить, або нїби видить, як Ахмедові очи сьвітять ся. Аж нараз почув він як его хтось сїпнув і стиснув за руки і він, кинув ся; але ось він лежав вже звязаний на земли а доокола него неживі его товариші.

Башибожуки мали добрий нюх, а їх християньский підданий за готівку та за кілька штурханців повів Ахмеда на то місце, де ночувала громадка. Як дикі коти підлїзли они тихцем, окружили гайдуків і через хвильку самі не знали що робити, чи їх поубивати, чи живцем зловити. Муйо рішив, а то в той спосіб, що сказав, що они могли би повтїкати, і що треба хиба дурного, щоби будив сплячого вовка. То порівнанє сподобало ся. Лиш одного Якова пощадив Ахмед і уратував его для власної мошонки.

Лиш одна хвилька — і ось на гарзаньскій горі лежало девять голих, страшно порубаних трупів. Якийсь ворон побачив зараз здалека, яка то добра добича і криласті башибожуки злетїли ся зараз та закракали весело собі до обіду.

Ахмед дарував Муйови два конї, а за то мав він пильнувати Якова Бачі. Звязаного гайдука привязали за одну руку до Муйового коня; так ішли они наперед а поза ними Ахмед намавляючи Босанця, щоби той лиш добре бив гайдука по голові, коли він буде приставати. На его погляд то ще найлїпший спосіб підганяти вязня, щоби скорше ішов. Ахмед пімстив ся за пятицерковий санджахт найяснїйшого султана, борода єму аж трясла ся з радости, посьпівував собі угорскі піснї, єму здавало ся, що він вже ґенералом і від часу до часу зітхнув так голосно, що аж Муйови лячно ставало.

Четвертого дня опинили ся они в Осеку; там сего тиждня відбував ся ярмарок на невільників. По дорозї Ахмед і Муйо вхопили ще якогось пастуха; коли не потече, то капне — а вісїм або десять золотих за здорового хлопця то варто хоч би й коли небудь.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).